

Bruxelles, 8. studenoga 2023.
(OR. en)

14904/23

LIMITE

AG 132
PE 131
INST 428
FREMP 311

Međuinstitucijski predmet:
2022/0902(APP)

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	10278/23 + REV 1-2
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima, stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 76/787/EZUČ, EEZ, Euratom i Akta o izboru članova Europskog parlamenta neposrednim općim izborima priloženog toj odluci („europski izborni zakon”) – rasprava o politikama

Za delegacije se u Prilogu nalazi dokument predsjedništva s pitanjima za raspravu o politikama na sastanku Vijeća za opće poslove 15. studenoga 2023.

VIJEĆE ZA OPĆE POSLOVE, 15. STUDENOGA 2023.

DOKUMENT ZA RASPRAVU O EUROPSKOM IZBORNOM ZAKONU

Na početku svojeg mandata španjolsko predsjedništvo najavilo je da će nastaviti s radom na europskom izbornom zakonu. Prvo, obvezalo da će pozvati države članice da u Vijeću za opće poslove održe raspravu o politikama o politički najvažnijim pitanjima, kao što su europska izborna jedinica i transnacionalne liste. Drugo, obvezalo se održati tehničku raspravu tako što će grupirati u skupine članke o kojima je slijedom rezultata upitnika švedskog predsjedništva postignut najveći konsenzus među državama članicama.

U skladu s tom prvom obvezom i s obzirom na važnost koju Europski parlament pridaje tom predmetu, kao i njegovu povezanost sa širom raspravom o budućnosti Europe s obzirom na zaključke Konferencije o budućnosti Europe, španjolsko predsjedništvo smatra primjerenim tu političku raspravu održati na sastanku Vijeća za opće poslove 15. studenoga. Cilj je te rasprave pružiti smjernice za budući rad na ovom prijedlogu, posebno u pogledu prijedlogâ o europskoj izornoj jedinici i transnacionalnim listama.

O tim se pitanjima preliminarno raspravljalo tijekom prethodnih predsjedništava. Velik broj država članica naveo je da ne bi mogle podržati transnacionalne liste, dok je druga skupina država članica smatrala da je ključno da Vijeće temeljito razmotri te prijedloge. Konkretno, prva i jedina politička rasprava o predloženom europskom izbornom zakonu održana je tijekom češkog predsjedanja na sastanku Vijeća za opće poslove 18. listopada 2022. Države članice izrazile su svoja početna stajališta o tim pitanjima. U okviru ankete švedskog predsjedništva o člancima od 13. do 15. predloženog europskog izbornog zakona, države članice smatrale su da je svaki stavak članka 15., koji se odnosi na jedinstvenu izbornu jedinicu, „neprihvatljiv”, zbog, među ostalim, velikih pravnih i institucijskih problema na nacionalnoj razini.

Španjolsko predsjedništvo smatra da je usklađivanje izbornih sustava država članica na europskim izborima razuman dugotrajni cilj, pri čemu je svjesno potrebe očuvanja izbornih načela različitih država članica, koje su često povezane s ustavnom srži zemalja Unije.

U izvornom tekstu europskog izbornog zakona predlaže se osnivanje izborne jedinice na razini Europske unije (članak 15.) sa sljedećim značajkama: bira se 28 članova (barem na prvim izborima), koje europski građani biraju glasovanjem koje je odvojeno od njihova glasovanja za nacionalne liste (članak 12. stavak 1.) To transnacionalno glasovanje sastojalo bi se od niza transnacionalnih lista koje sastavljaju različiti europski izborni subjekti (stranke, koalicije, skupine itd. iz članka 2).

Transnacionalne liste od 28 kandidata bile bi zatvorene liste označene logotipom europskog izbornog tijela na glasačkom listiću. Liste bi imale tri odjeljka s tri mjesta, a svaki bi se odjeljak popunjavao kandidatima iz triju skupina država članica sastavljenih prema demografskoj veličini. Naposljetku, raspodjela mjesta provodila bi se D'Hondtovom metodom.

Španjolsko predsjedništvo namjerava nastaviti tehnički rad na temelju rezultata upitnika švedskog predsjedništva. Mogao bi stoga započeti rad na člancima koji se odnose na zabranu dvostrukog glasovanja (članak 4. stavci 2. i 3.) i pristupačnost glasovanja (članak 7.). Ako postoji konsenzus, mogla bi se razmotriti rasprava o drugim skupinama članaka u vezi s rodom, predizbornom kampanjom ili proglašenjem rezultata. Valja napomenuti da tehnička rasprava neće biti usmjerena na tekst članaka, nego na to koji su materijalni elementi prihvatljivi kako bi se ostvario napredak u raspravama o tekstu.

PITANJA ZA RASPRAVU U VIJEĆU

- Smatraju li države članice da je moguće ostvariti napredak u raspravi o pitanjima u vezi s izbornim zakonom koja su više političke naravi?
- Slaže li se Vijeće s osnovnom idejom transnacionalnih lista i europske izborne jedinice? Jesu li problemi uglavnom tehničke prirode?